

Proposta pel Pressupost Participatiu al Districte de Sants

Nom

Revitalització ciutadana del Passatge del Vapor Vell

Descripció breu

Projecte per millorar els espais que formen el Passatge del Vapor Vell, amb l'objectiu d'ordenar els usos actuals i preveure'n de nous, possibilitant un espai d'ús actiu per la ciutadania en els diferents moments i usos dels espais disponibles, i que millorin qualitativament i mediambiental els elements urbanístics dels que disposa.

Descripció ampliada

L'espai actualment pacificat que inclou el Passatge del Vapor Vell, delimitat entre els carrers Joan Güell, Miracle i Galileu, acull la Biblioteca pública Vapor Vell, l'Escola pública Barrufet, el Centre d'Atenció Primària Sants, tres bars (Bodega La General, El Racó de la Xemeneia i Ancares) i diversos blocs de pisos (al passatge mateix i a la façana muntanya del carrer Miracle, entre els carrers Galileu i Joan Güell).

Els usos dels diversos agents que hi conviuen i el fet de ser via pública, de vianants, implica una convivència necessària, però no sempre senzilla. El projecte proposat cerca millorar les condicions per facilitar la convivència i obrir un procés que permeti definir nous usos, amb elements urbanístics i mecanismes de regulació dels espais nous que permetin millorar l'experiència quotidiana del veïnat, dels usuaris de les instal·lacions existents, així com de la ciutadania en general, que identifiqui la zona com a un espai propi.

Els aspectes a resoldre han de consensuar-se entre tots els agents implicats, a partir de les necessitats i propostes de cadascun, i les solucions les haurien de concretar i desenvolupar els serveis tècnics del Districte.

Les solucions que es defineixin determinarien espais que segons l'horari i el dia de la setmana, poden emprar-se per agents i usos diferents, o variar amb elements mòbils que modifiquen l'espai durant un ús determinat. També s'han de preveure com organitzar els diferents serveis municipals que caldrien, com ara manteniment, neteja, seguretat ciutadana, agents cívics, parcs i jardins, etc.

Llista inicial de necessitats i potencialitats a concretar i desenvolupar:

- Veïnes i veïns: millorar les condicions de benestar del veïnat, regulant els usos del Passatge, per permetre una bona circulació, evitar mals usos i efectes nocius (soroll, neteja, seguretat, etc.). Millora qualitativa dels espais (amb més enjardinaments, mobiliari urbanístic, etc.) i dels impactes que impliquin.
- Biblioteca Vapor Vell: creació d'un espai obert o àgora, per acollir activitats culturals comunitàries a l'exterior. Vincular de manera més directa la biblioteca amb el carrer (ubicada als pisos 3er i 4t de l'edifici), millorant-ne la visibilitat i vinculació amb l'entorn. Poder tenir espais exteriors d'activitats: de lectura compartida, de concerts, de conta-contes, etc.

- CAP Sants: assegurar l'accés d'ambulàncies i un circuit de vianants tranquil i segur pels usuaris del CAP, sobretot per a la gent gran. Preservar la façana que dona al Passatge, on hi ha consultes mèdiques, d'usos molestos o inadequats (joc pilota, escalada a les finestres, etc.). Revisar el paviment d'accés, ja que quan plou i està mullat, les persones grans rellisquen. Poder realitzar activitats a l'aire lliure, amb elements fixes (màquines d'exercici, etc.) i amb espais delimitats.
- Escola Barrufet: definir espais d'ús flexible en horari lectiu (delimitació amb elements fixes, o mòbils) com a extensió del pati escolar o com a aula a l'aire lliure (el pati interior és molt petit per la quantitat d'alumnes, tenint una ràtio m2 de pati / alumne de les més baixes de Catalunya). Repensar els accessos a l'escola (passatge i xemeneia), veure que siguin adequats per accessibilitat i altres aspectes i preveure l'espai d'arribada i recollida d'alumnes, que concentra un volum elevat de gent en aquests moments (especialment a la tarda). Habilitar un aparcament públic de patinets.
- Via pública: regular el pas de vianants, traçant i delimitant rutes còmodes i segures. Valorar els impactes de la instal·lació d'elements d'estada (bancs, grades, etc.), que en millorarien l'ús, però alhora podrien generar altres problemes de convivència veïnal (ús nocturn, sorolls, brutícia, seguretat). Resoldre la freqüent presència de persones sense llar, etc. en diversos punts del Passatge. Augmentar la presència d'espai verd i elements vegetals, en la línia de fer una ciutat més verda, sostenible i amable.
- Bars: delimitar els espais per terrasses i afegir elements de separació d'usos (elements de mobiliari urbà, de vegetació, etc.) per millorar i fer més fàcil i agradable l'estada a les terrasses per part dels clients i la resta d'usuaris i veïnat.

En la fase de concreció del projecte, caldria definir amb detall totes les necessitats aquí apuntades i comprovar que no n'hi hagi d'altres no contemplades ara, amb la participació de tots els agents implicats.

Línia del PAM relacionada amb el projecte

El projecte s'inscriuria principalment amb l'EIX 1 del PAM: Una Barcelona diversa que assegurí el bon viure.

Àmbit territorial

Barri de Sants

Impacte esperat

Reurbanització i millora d'espais públics. Guanyar més espai públic amb qualitat urbanística, millora mediambiental, i d'usos dels equipaments públics existents. El procés també ha de servir per millorar i enfortir la relació i coordinació entre els diferents agents que conviuen al voltant del Passatge del Vapor Vell.

Agents a implicar en el plantejament o desenvolupament del projecte

Veïnat, Biblioteca Vapor Vell, CAP Sants, Escola Barrufet, comerços del Passatge i Districte de Sants-Montjuïc. La fase fonamental i clau de l'èxit d'aquest projecte, seria la d'assolir consens entre els diferents agents en el programa de transformació.

Cost aproximat del projecte

El cost pot ser molt variable en funció de les actuacions que es decidissin fer. Es pot fer un procés de transformació urbanística profunda, que implicaria un pressupost elevat, tenint present que es tracta d'aproximadament 2000 metres quadrats, i un cost de referència, com el de reurbanització de plaça de 385 euros/m², serien al voltant de 800.000-1.000.000 d'euros. O si s'opta per una actuació més superficial pintant zones del terra, afegint elements de mobiliari urbà (fixes o mòbils) i vegetals, etc., es podria quantificar per valor d'entre 300.000 i 500.000 euros.

És recomanable que els projectes incorporin la perspectiva de gènere

La millora de l'espai públic a nivell qualitatiu i de seguretat pot contribuir a l'eliminació de les violències masclistes. Els nous espais que han de propiciar la interrelació ciutadana i la organització d'esdeveniments públics, permetrien la millora en qüestions d'igualtat de gènere i la normalització de totes les experiències de gènere, des del respecte i el reconeixement mutu.